

NEAMUL LUI ION CREANGĂ ȘI CARIERA MILITARĂ¹

*

ION CREANGĂ'S NAME AND MILITARY CAREER

*

NOM ET CARRIÈRE MILITAIRE DE ION CREANGĂ

Cmdr. (ret.) Gheorghe VARTIC²

Rezumat: Materialul de față, prezintă cariera militară a descendenților marelui povestitor, Ion Creangă, de la unicul său fiu, Costache Creangă, ajuns la gradul de maior (r) și participant la Războiul de Întregire și cei doi fii ai săi, Ion și Horia participanți și aceștia la Războiul de Întregire și până la Constantin Mihăescu, șotul fiicei lui Horia Creangă, participant la al doilea Război Mondial, ajuns la gradul de general de armată. Dacă pe trunchiul principal al rămurosului arbore, am identificat carierele militare prezentate mai sus, pe trunchiurile secundare ale neamului Creangă din Pipirig, reunit cu cel al lui Apetrii din Humulești, au crescut și cresc roade bogate reprezentând profesii diverse: slujitori ai bisericii, militari, profesori, avocați, funcționari, dar mai ales oameni gospodari care duc mai departe faima celor de odinioară și păstrează în sufletul lor duhul lui Ion Creangă.

Cuvinte cheie: Ion Creangă, carieră militară, Constantin Creangă, Horia Creangă.

*

Abstract: This material presents the military career of the descendants of the great storyteller, Ion Creanga, from his only son, Costache Creanga, reached the rank of major (r) and participant in the War of Integration and his two sons, Ion and Horia participants also in the War of Integration and until Constantin Mihăescu, the son of Horia Creangă's daughter, participant in the Second World War, reached the rank of army general. If on the main trunk of the branching tree, I identified the military careers presented above, on the secondary trunks of the Creanga people from Pipirig, reunited with that of Apetrii from Humulești, rich fruits representing various professions have grown and are growing: church servants, military, teachers, lawyers, civil servants, but especially thrifty people who carry on the fame of the old ones and keep in their soul the spirit of Ion Creangă.

Keywords: Ion Creangă, military career, Constantin Creangă, Horia Creangă.

*

Résumé: Ce matériel présente la carrière militaire des descendants du grand conteur, Ion Creanga, de son fils unique, Costache Creanga, atteint le grade de major (r) et participant à la guerre d'intégration et ses deux fils, Ion et Horia participants également à la guerre d'intégration et jusqu'à ce que Constantin Mihăescu, le fils de la fille de Horia Creangă, participant à la Seconde Guerre mondiale, atteigne le grade de général d'armée. Si sur le tronc principal de l'arbre ramifié, j'ai identifié les carrières militaires présentées ci-dessus, sur les troncs secondaires du peuple Creanga de Pipirig, réuni à celui d'Apetrii de Humulești, de riches fruits représentant diverses professions ont poussé et poussent : serviteurs d'église, militaires, enseignants, avocats, fonctionnaires, mais surtout des gens économes qui perpétuent la renommée des anciens et gardent dans leur âme l'esprit d'Ion Creangă.

---

¹ Articol publicat prima data în Calendarul Tradițiilor Militare, 2014, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București 2014, pp. 59-70.

² Comisia Română de Istorie Militară.

Mots clés : Ion Creanga, carrière militaire, Constantin Creanga, Horia Creanga.

A avut marele povestitor vreo chemare către cariera militară, într-o vreme în care popia și milităria erau la modă ? A fost atras, oare, de mânuirea armelor ? Greu de crezut. Înățărea lui bădița Vasile cu arcanul, cetluirea și încătușarea acestuia pentru a fi dus la oaste i-au lăsat un gust amar, un gol în suflet și l-au tulburat într-atât pe școlarul Nic-a lui Ștefan a Petrei încât va fi marcat toată viața de această „afurisită priveliște”. Nici cuvintele de îmbărbătare ale iubitului său dascăl că „și în oaste trăiește omul bine dacă este vrednic” și nici invocarea faptului că „oștean a fost și Sfântu Gheorghe, și Sfântul Dimitrie și alți sfinți mucenici...” n-aveau să aline suferința copiilor care „ne-am întors plângând pe la casele noastre”. Ei nu puteau să înțeleagă rosturile slujbei în „miliția pământescă” înființată pe baza prevederilor Tratatului de la Adrianopol care dădea dreptul țărilor române să-și organizeze „un număr de gărzi înarmate pământene”, adică să-și constituie propria lor putere militară. Chemarea sub arme era reglementată juridic în Moldova anilor 1830-1840 de către așa numit-ul *Proiect pentru chipul îndeplinirii de-a pururea a numărului miliției*.

Documentul prevedea ca armata trebuie să dispună de „ostași buni, pământeni, fii de gospodari”, cu o constituție fizică robustă și „cu cunoștințe de carte”, recrutați prin tragere la sorți, de la vârsta de 20 de ani în sus, după o catagrafie întocmită de logofătul „trebilor din lăuntru”³¹. Or, bădița Vasile, „un holteiu zdravăn, frumos și voinic” îndeplinea toate condițiile de recrutare, dar probabil că se sustrăsese în mai multe rânduri de la încorporare așa cum procedau și alți tineri, fapt pentru care a fost luat cu forța în pofida luptei cu „câțiva oameni” aruncați asupra lui „claie peste grămadă”. Nu-i mai puțin adevărat că putea fi vorba și de un abuz al autorităților căci dascălul era „cuminte, harnic și rușinos ca o fată mare”. Episodul rămâne dramatic în mintea copiilor.

Iscusița cu care diaconul Ion Creangă mânuia propria pușcă de vânătoare țintind păsările de pe turla bisericii Golia nu-l recomanda nici pe departe pentru meseria armelor. Nici chiar admirația sa pentru paradele militare din capitala Moldovei unde fanfara acompania defilarea trupelor de infanterie, cavalerie și artilerie în uniformele lor gri-bleumarin, epoleți cu franjuri și chipiuri cu bandă roșie, păstrând încă modelul franțuzesc, cu puștile pe umăr și cu steagurile biruinței care primiseră botezul focului la Plevna nu ne îndreptățește să credem că și-ar fi dorit vreodată să suporte rigorile ordinii și disciplinei cazone. Ca să nu mai vorbim de antipatia sa față de “scorțosul” general Christian Tell, fost membru al guvernului provizoriu pașoptist, ajuns acum ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice, care îi semnase decretul de destituire din funcția de învățător în iulie 1872 și refuzase cu aroganță să răspundă celor două petiții depuse de institutor.

Unicul fiu al povestitorului s-a născut la 19 Decembrie 1860 și la vârsta de șase ani a fost înscris la Școala primară de la Biserica „Trei Ierarhi” din Iași unde tatăl său

---

³ *Istoria militară a poporului român*, vol IV, Editura Militară, București, 1987, p. 211-212.

fusese numit institutor cu doi ani înainte. Asta nu înseamnă că a fost beneficiarul protecției paterne. Ba dimpotrivă, pentru elevul Costache Creangă, institutorul nu era „tata”, ci “domnul”, asta și la școală și acasă⁴²!

Nu a avut o copilărie fericită pentru că mariajul părinților săi a fost grevat de numeroase stări conflictuale, crize de gelozie, tulburări iscate de ingerințele repetate ale socrului lui Ion Creangă. Pe de altă parte, tatăl se purta foarte sever cu el și nu ezita să-l pedepsească pentru orice abatere de la regula impusă, așa cum avea să-și amintească mai târziu: „*Era el cum era cu alții, dar cu de-ai lui, de-ai casei și cu de-alde mine, mai ales, pleosc una peste gură ! Și n-aveai cui te plânge, grevele nefiind încă inventate pe atunci și nici măcar pomeneală de un contencios administrativ*”⁵³.

„Tânăra, gingașa și frumoasa lui mamă” reușea uneori să mai aplaneze conflictele, dar gândurile ei erau în altă parte, către altă față bisericească. De aici și până la adulter n-a mai fost decât un pas, cel de-al doilea fiind părăsirea domiciliului conjugal. Creangă a fost nevoit să-și crească singur copilul, să-l pregătească pentru o carieră de intelectual, așa cum s-a priceput mai bine, recurgând și la serviciile unei nemțoaice – M-me Braun - să-l învețe limba lui Göthe⁶⁴. Căci Viena și Berlinul erau, ca și Parisul, marile centre culturale ale occidentului european spre care râvneau tinerii noștri.

Contrar așteptărilor, după absolvirea cursurilor primare, Creangă și-a înscris băiatul la Școala Fiilor de Militari fără ca gestul său – scrie George Călinescu – să aibă vreo legătură cu „vreo vocație ostășească”⁷⁵. La urma urmelor, era la modă, atunci, ca preoții să-și înscrie odraslele la școli militare. În realitate, situația sa materială se înrăutățise după îndepărtarea din corpul învățătorilor și nu-i permitea să suporte cheltuielile de întreținere a copilului la Liceul Național, așa că, aici la militarie, scutirea de plata internatului i-ar mai fi ușurat din greutate și, pe deasupra, nădăjduia că armata îi garanta feciorului o slujbă sigură. Aduse un *Certificat de paupertate*, eliberat de Primăria municipiului Iași⁸⁶ care atesta că este lipsit de mijloace, dar apăruse o altă problemă: băiatul, născut la 20 decembrie 1860, nu împlinise încă 14 ani, condiție înscrisă în Regulamentul școlilor fiilor de militari. Nimic mai simplu. Așa cum tată-său se declarase mai vârstnic ca să poată fi hirotonisit⁹⁷, tot așa, a socotit el, că ar putea să-l facă și pe junior apt pentru militarie. Nu avem altă explicație a faptului că în toate evidențele oștirii, Constantin Creangă e menționat ca fiind născut la 15 sau 20 martie 1859! Așadar cariera militară a devenit o oportunitate pentru fiul lui Ion

⁴ N. A. Bogdan, *Ion Creangă, povestitorul popular*, în *Amintiri despre Ion Creangă*, antologie și note de Ion Popescu-Sireteanu, Editura Junimea, Iași, 1981, p. 25.

⁵ Constantin I. Creangă, *Domnița Maria și copilul de casă*, București, 1905, p.16.

⁶ Lucian Predescu, *Ioan Creangă. Viața și opera*, Editura «Bucovina» I. E. Torouțiu, București, 1932, p. 22; Valeriu Cristea, *Despre Creangă*, Editura Eminescu, 1994, p. 15.

⁷ G. Călinescu, *Ion Creangă (Viața și opera)*, Editura Eminescu, București, 1975, p.134.

⁸ Arhivele Statului, Iași, dosar nr. 117/1866, fila 3, în *Ion Creangă. Documente*, ediție îngrijită și studiu introductiv de Gheorghe Ungureanu, Editura pentru literatură, 1964, p. 218-219.

⁹ Ion Creangă. *Documente*, ediție îngrijită și studiu introductiv de Gheorghe Ungureanu, Editura pentru literatură, 1964, p. XXI, nota 3 de subsol; Valeriu Cristea, *op. cit.*, p. 22.

Creangă, dar nu o opțiune, cam tot așa precum cariera preoțească pentru tată: „Militar am fost pentru că așa a voit tata”. Educația „spartană” la care îl supusese tatăl, pentru că mama îi părăsise pe amândoi, l-a făcut pe tânăr să se simtă mai apropiat oarecum de viața de cazarmă. Își afișa cu ostentație uniforma cu nasturi auriți, țațoș și autoritar, cu o mândrie nedisimulată, fapt ce contravenea purtărilor democratice ale tatălui care nu pregeta deloc să-i aplice câte-o sancțiune pentru a-l aduce cu picioarele pe pământ.

Școala Fiilor de Militari se înființase la Iași, în 1872. Acest „colegiu militar” în care intrau, de regulă, fii de militari asigura absolvenților „toate cunoștințele de bacalaureat în raport cu exigențele serviciului militar plus cunoștințele reglementelor militare tactice și administrative trebuincioase unui subofițer”. Ea forma „elevi pentru școala militară și sergenți buni pentru armată”. Cursurile erau gratuite și aveau o durată de 4 ani. Cei care promovau examenul de absolvire erau admiși la Școala de Ofițeri de Infanterie și Cavalerie care funcționa din 1872 la București¹⁰⁸.

După absolvirea Școlii Fiilor de Militari din Iași în care nu a excelat – se clasificase al 14-lea din 29 elevi¹¹⁹, – Constantin Creangă, fire nestatornică și aventurieră, nu împlinise vârsta majoratului când pleacă voluntar pe frontul românoruso-turc stârnind îngrijorarea părintelui său care apelează la junimistul Petre Carp ca să intervină pe lângă premierul I. C. Brătianu pentru a-l trimite acasă pe rebel.

S-a înscris la Școala de Ofițeri de Infanterie și Cavalerie din București, clasându-se la finele anului I pe locul al 17-lea din 63 elevi¹²¹⁰. Escapadele sale anterioare și repetatele solicitări de a i se trimite bani nu i-au dat liniște tatălui care l-a rugat pe Ion Slavici să-l mai povățuiască pe copil și să-l „monitorizeze”, cum am spune astăzi, pe tot parcursul școlii, obsedat fiind de bănuiala: “*Nu știi dacă Creangă al meu învață sau se lasă pe-o ureche*”¹³¹¹. Banii constituiau nevoia permanentă a lui Constantin. Or tocmai banii și sănătatea îi lipseau atunci și institutorului Ion Creangă. Insistent, cadetul speculează prietenia scriitorului cu Mihai Eminescu și apelează la sprijinul poetului. La 25 Decembrie 1878, Eminescu îl ruga pe Creangă să treacă cu vederea eventualele „nemulțămiri” pe care le-ar avea împotriva fiului și să-i trimită acestuia “din când în când, bani pentru trebuințele lui extraordinare”¹⁴¹².

În cele din urmă, cu bune, cu rele, Constantin Creangă a absolvit cursurile școlii militare, fiind clasificat al 29-lea din 58 de absolvenți, și a fost avansat la gradul de sublocotenent, în baza Înaltului Decret Regal nr. 9078 din 7 Iulie 1879¹⁵¹³.

Tânărul sublocotenent Constantin Creangă a fost repartizat în Corpul Flotei comandat de locotenent-colonelul Nicolae Dimitrescu-Maică, viitorul general, cu mari merite în organizarea Marinei Militare române, ale cărui fapte aveau să fie

¹⁰ *Istoria militară a poporului român*, vol. IV, Editura Militară, București, 1987, p. 521.

¹¹ „Monitorul Oastei” nr 19 din 4 sept 1877, p. 669.

¹² „Monitorul Oastei” nr 22 din 28 Sept. 1878, p. 457.

¹³ Nicolae Țimiraș, *Ioan Creangă după documente vechi, însemnări și mărturii inedite, cu numeroase reproduceri de autografe, portrete și vederi*, Editura «Bucovina» I.E. Torouțiu, 1933, p. 260.

¹⁴ Constantin Parascan, *Ion Creangă – Măștile inocenței (Viața și opera)*, Editura Junimea, 200, p. 333.

¹⁵ „Monitorul Oastei” – Partea oficială, nr 12 din 28 iulie 1879, p. 289-291.

contestate însă ulterior. Se instruia alături de camarazii sublocotenenți Eustațiu Sebastian și Barbieri Nicolae, și locotenentul Koslinski Emanoil care aveau să facă strălucite cariere în marina română.

Acomodarea cu viața de cazarmă din Galați s-a dovedit a fi extrem de anevoioasă. Comportamentul său libertin, nonconformist, moștenit probabil de la tata, i-a adus numai necazuri în relațiile cu șefii. După doar trei luni de serviciu la bordul navei-școală „Fulgerul” este pedepsit de comandantul de echipaj cu opt zile de arest pentru „neglijență repetată” pentru ca după încă două luni să mai încaseze șase zile de arest, de data aceasta de la Comandantul Corpului Flotilei pentru că ar fi „maltratat un soldat”. Își începuse, așadar, cariera, pășind cu stângul. Cu toate acestea, notarea sa, întocmită de locotenent-colonelul Maican la sfârșitul anului, consemnează că sublocotenentul Constantin Creangă este un „ofițer inteligent” și are „dorința de a se instrui”, încheind cu constatarea “purtare bună, ținută curată” (?!).

Nici anul următor n-a fost de bun augur pentru tânărul ofițer care acumulează peste zece zile de arest cauzate de „ieșire din spital fără voie”, „neglijență la serviciu”, „neexecutare de ordin” sau „lipsă de la inspecție”¹⁶¹⁴. Și totuși în acest an, 1880, sublocotenentul Creangă are șansa primei deplasări în străinătate fiind inclus într-o comisie de specialitate, condusă de locotenent-colonelul N. Dumitrescu-Maican cu misiunea de a recepționa o canonieră comandată de guvernul român la Stabilimentul Tehnic Triestino din Triest (Austro-Ungaria). Fără îndoială, aparenta sa cultură generală și mai ales sumarele cunoștințe de limbă germană au fost criteriile care au contat în cooptarea fiului marelui povestitor în această delegație din care au mai făcut parte căpitanul Drăghicescu Mihail, locotenentul Irimescu Ilie și sublocotenentii Calotescu Alessandro și Barbieri Nicolae¹⁷¹⁵.

Adusă în țară, străbătând Marea Mediterană, cu o viteză de 9 noduri, această canonieră a primit numele de „Grivița” în amintirea faptelor de arme din Războiul de Independență. Noua navă de luptă intrată în dotarea Marinei române avea un deplasament de 110 tone, o lungime de 23, 8m, lățime de 5,4 m, fiind înarmată cu două tunuri de 57 mm și două de 37 mm¹⁸¹⁶.

Și iată cum fiul lui Ion Creangă și-a înscris numele în jurnalul de bord al canonierei „Grivița”!

Voiajul mediteranean și înclinația spre aventură i-au aprins dorința tânărului matelot de a urma cursurile Academiei navale din Brest. Visul său nu s-a putut îndeplini și nici măcar rămânerea în corpul Flotilei pentru că notarea de serviciu pe anul 1880 îi curma brusc continuarea carierei marinărești: „*caracter ușurel, puțin serios, n-are conștiința datoriei, nu este pătruns de datorile ce incumbă unui ofițer, prea familiar cu soldații, n-are ținuta curată, face datorii pe care nu le poate plăti,*

---

¹⁶ Serviciul Istoric al Armatei, Memoriul lui Constantin Creangă (în continuare, Memoriul), fila 3.

¹⁷ „Monitorul Oastei” nr 21 din 22 Iulie 1880, p. 564-565.

¹⁸ <http://romaniaforum.info/board3-marina-romana-romanian-navy/board140-marina-militara-romana-pina-la-1945>

*trebuie totdeauna ținut de-aproape*¹⁹¹⁷. Bani nu i-au ajuns niciodată lui Constantin. „Nu era scrisoare adresată tatălui – scrie Lucian Predescu – în care el să nu ceară bani peste bani ca să-și plătească datoriile pe la cămătari și petrecerile eventuale, în care să nu anunțe o nouă «invenție» pentru care-i trebuiau tot bani”²⁰¹⁸. Anul îi adusesse și un prim impas în dragoste: tatăl i-a refuzat consimțământul de a se căsători cu domnișoara Natalia, fiica madamei Cristodulo Alexandri sfidând amenințarea feciorului că se va sinucide dacă nu va fi lăsat să ia de soție pe cea pe care o iubește²¹¹⁹.

La 1 Decembrie 1880, sublocotenentul C. Creangă este mutat în Batalionul 1 vânători comandat de maiorul Constantin Niculescu²²²⁰. Își regăsește aici pe foștii colegi de școală militară, Cantea Ion și Bernfeld Ludovic. Cele 11 luni cât s-a aflat în organica acestui batalion nu i-au adus o îmbunătățire a imaginii menținându-se recomandarea că trebuie „ținut aproape”.

La 1 Octombrie 1881, sublocotenentul Creangă intră în arma genului, mai întâi la Batalionul 2 geniu apoi la Regimentul 1 Geniu, odată cu constituirea acestuia, fiind încadrat la compania de pontonieri de la Giurgiu. Mutat apoi la Serviciul geniu al Corpului II armată revine, pe rând, în structura celor două regimente de geniu existente atunci în armata română. Se instruiște alături de vechii săi colegi de promoție, Dimitrie Iliescu și Grigore Bădărău dar și de mai tinerii Constantin Presan, viitorul șef al Marelui Cartier General, investit apoi cu demnitatea de Mareșal al României, și Ion Rașcu, ajuns general, Inspector General al Geniului. Aplecarea sa către științele politehnice și proiectele în varii domenii de specialitate păreau a-i fi de folos în arma genului. Caracterizările anuale evidențiază inteligența și vioiciunea gândirii, interesul de a-și perfecționa cunoștințele, dar continuă referințele la neseriozitate și recomandarea de a fi „ținut de-aproape și bine consiliat”²³²¹.

La 8 Aprilie 1883, Constantin Creangă este înaintat la gradul de locotenent. Din păcate, preocupările sale politehnice, invențiile cu care „spera să revoluționeze armata” în domeniul construcției de poduri, „rivometrul” și alte pseudocreații se dovediseră a fi niște utopii. Nici pasiunile de ordin spiritual nu-i lipseau: aduna materiale pentru scrierea unei istorii a Dobrogei și chiar încropise o lucrare pe care o trimisese spre consultare lui Eminescu, așteptându-i părerea. Își irosea inteligența în zadar, visând plecarea în străinătate cu orice preț cu speranța că va găsi soluția câștigului facil al banilor. Caracterizarea din 8 aprilie 1884 e tranșantă: „Ofițer inteligent, dar foarte leneș în serviciu, căutând prin toate modurile de a se eschiva de la datoriile sale și ocupându-se cu fel de fel de lucrări pe care le numește invențiuni, dar care în realitate nu dau alt rezultat decât pierdere de timp și pretext de a se

---

¹⁹ *Memoriul*, fila 3.

²⁰ Lucian Predescu, *op. cit.*, p. 76.

²¹ G. Călinescu, *op. cit.*, p. 165-167.

²² *Memoriul*, fila 2; „Anuarul armatei române pe anul 1881”, București, Editura Ministerului de Resbel, 1881, p. 40-41.

²³ *Memoriul*, fila 3-4.

*sustrage de la serviciu. Dacă ar deveni mai serios cu vârsta și ar dori să se corige[ze] poate să devină bun pentru o specialitate științifică, nu cred însă a deveni un perfect ofițer neavând amorul meseriei*²⁴²².

Constantin își înștiința tatăl că ar exista posibilitatea să fie trimis la Politehnica din Paris sau la Școala de stat major de la Torino. Scriitorul solicită sprijin la toți membrii „Junimii” și, ca urmare, Petre Carp, care era atunci ambasador la Viena, îl recomandă cumnatului și șefului său, ministrul de externe, Dimitrie Sturdza²⁵²³. Așa se face că locotenentul Creangă este trimis, în toamna anului 1884 la „Școala de aplicație pentru geniu și artilerie” din cadrul Academiei Tehnice Militare din Viena. Se pare că stăpânirea limbii germane era precară, așa încât, după mari eforturi la secția de construcții hidraulice, simte nevoia unor cursuri pregătitoare în acest sens. Lipsit de sprijin financiar și îngrijorat de înrăutățirea stării de sănătate a tatălui său, după mai puțin de un an, revine în țară. Credem că motivul întoarcerii a fost, de fapt, perfectarea logodnei cu Olga Pătru, fiica unui negustor foarte bogat din Brăila, fapt care se petrece la 9 aprilie. În toamnă se întoarce la Viena la studii fără să fi luat cunoștință că generalul Anton Berindei, Inspectorul General al Geniului îi scrisese, la 19 Octombrie 1885, în notarea de serviciu că *„este necesitate ca acest ofițer să fie trecut la Infanterie deoarece ca ofițer de geniu nu va putea niciodată face un bun serviciu*”²⁶²⁴.

Nunta tinerilor însurăței la care a luat parte și Ion Creangă, mulțumit de alegerea făcută de fiul său, a avut loc la Brăila, în iunie 1886. De acum înainte, socrul cu o avere de peste un milion de galbeni, reprezenta garanția că banii n-aveau să mai constituie o problemă pentru Constantin. În luna de miere, Constantin și Olga pleacă în călătorie pe ruta: Iași-Lemberg-Viena. Aici, ca să braveze în fața soției, dă examen scris la arhitectură. La inspecția generală din 1866, locotenentul Creangă a lipsit, dar absența era justificată, el aflându-se probabil la studii. De altfel, de la 4 Martie până la 16 Noiembrie 1886, locotenentul Constantin Creangă se află, scriptic, în evidența Regimentului 27 dorobanți²⁷²⁵.

Prin Înaltul decret No 3279 din 1887, după propunerea făcută de ministrul de război, locotenentul Constantin Creangă a fost avansat la gradul de căpitan²⁸²⁶. Mirajul străinătății îl cuprindea din nou, deși la Viena nu făcuse mare ispravă²⁹²⁷.

Memoriul de activitate consemnează că în perioada 1 Februarie 1887 până la 1 Aprilie 1888, căpitanul Creangă s-a aflat „la studii în străinătate”, de data aceasta la Școala de stat major de la Bruxelles. În acest timp, comandantul Regimentului 2 geniu

---

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ Dumitru Furtună, *Cuvinte și mărturii despre Ion Creangă*, Ediție, prefață și note de Gheorghe Macarie și Manuela Macarie, Editura Junimea, Iași, 1990, p. 20-21; Savin Bratu, *Ion Creangă*, Editura Tineretului, București, 1968, p. 289.

²⁶ *Memoriul*, fila 4.

²⁷ „Monitorul Oastei” nr 8 din 14 martie 1886, p. 8-9 și „Monitorul Oastei” nr.43 din 16 Decembrie 1886, p. 706.

²⁸ „Monitorul Oastei” nr 2 din 17 Ianuarie 1887, p.11.

²⁹ G. Călinescu, *op. cit.*, p. 180.

în structura căruia figura căpitanul Creangă propunea: „*acest ofițer va trebui mutat din Geniu, făcând studii de Stat Major în Belgia*”, opinie împărtășită și de generalul Anton Berindei³⁰²⁸. Întors de la Bruxelles, căpitanul Creangă este încadrat la Regimentul 19 dorobanți unde se prezintă abia la începutul lunii August 1888.

Era de așteptat ca trecerea anilor, experiența acumulată în străinătate, poate că și noul statut de om căsătorit și tată al unei fetițe – Letiția – născută în acel an să-l maturizeze, să-l facă mai răspunzător față de misiunea pe care o avea de îndeplinit.

Într-adevăr, după ce a fost numit comandant al Școlii regimentare, comportamentul căpitanului Constantin Creangă părea total diferit față de cel din anii tinereții sale ostășești. Caracterizarea făcută, la 1 Septembrie 1888, de comandantul Regimentului, colonelul Eustațiu, este edificatoare: „*Caracter demn și bun camarad. Regulamentele le cunoaște destul de bine. Atitudinea sa înaintea trupei este sigură și impunătoare*”.

Am scris mai înainte „părea total diferit” pentru că era doar o impresie de moment. După mai puțin de un an, ofițerul, cu un temperament coleric moștenit genetic, revine la vechile sale metode de instruire, adoma „metodelor pedagogice” ale părintelui său, recurgând la conducerea dictatorială, aplicarea abuzivă a pedepselor, maltratarea subordonaților. Reacția șefilor este pe măsură; la 14 August 1889, căpitanul e pedepsit de comandantul Diviziei cu 30 de zile de arest „*pentru abateri grave de la serviciu și măsuri necugetate luate asupra inferiorilor*”, iar notarea făcută de generalul Cruțescu este la fel de necruțătoare: „*La Inspecția ce am făcut Companiei sale, chiar la reședință, am constatat o nepăsare și o neglijență condamabilă, atât în administrație cât și [în] modul de a exercita Comandamentul. Am întâmpinat reclamațiuni din toate părțile pentru măsuri necugetate luate asupra inferiorilor săi, ceea ce m-a făcut a-i aplica o mare pedeapsă disciplinară și a cere mutarea sa într-un Regiment permanent*”³¹²⁹.

În ultima zi a anului 1889, genialul povestitor se stinge din viață, grăbit să-l ajungă pe Eminescu, trecut în eternitate cu șase luni și jumătate mai înainte. Căpitanul Creangă, prezent la funeralii, oferă o parte din banii moșteniți de la tată pentru tipărirea scrierilor acestuia. Un gest minor al fiului în raport cu meritele “născătorului său” avea să considere A. D. Xenopol³²³⁰.

Odată dispărută călăuzirea paternă, căpitanul devine din ce în ce mai dezinteresat de armată, lansându-se în afaceri cu hârtia de țigară cu speranța dezvoltării unei afaceri profitabile care să-i aducă bani mulți. Din nefericire, firea sa nestatornică, nesupusă și aventurieră „nu a fost susținută – conchide G. Călinescu – nici de inteligență, nici de cultură”³³³¹.

După concedii medicale repetate și discutabile ca temei, la 16 Ianuarie 1892, căpitanul Constantin Creangă demisionează din armată, spre nedumerirea și

---

³⁰ *Memoriul*, fila 2, fila 4.

³¹ *Ibidem*, fila 4.

³² Constantin Parascan, *op. cit.*, p. 375.

³³ G. Călinescu, *op. cit.*, p. 180.

dezabrobarea șefilor și camarazilor săi. Potrivit opiniei ginerelui său, Nicolae Țimiraș, decizia ofițerului are trei cauze: temperamentul nestatornic și înclinat spre libertate și independența absolută; situația materială bună, dobândită prin căsătorie; moartea timpurie a tatălui pe care l-a ascultat din copilărie fără să cârtească³⁴³². Explicația cea mai plauzibilă a gestului său ne-o dă chiar autorul, după patru ani: „...*Dar tot am să vă spun împrejurarea cum de-am ajuns eu negustor din coșcogea-mi-te căpitanul și încă negustor de piei de purici, adică – s-avem iertare – de hârtie de țigară. Apoi, mai întâi de toate, trebuie să ne înțelegem: Nici oștirea nu era pentru mine cum nu eram, se vede, nici eu pentru dânsa. Și mai în scurt, nici tata popă, că s-a răspopit, și nici eu soldat că m-am descătănit. Ion Creangă a lepădat rantia și potcapul și s-a făcut negustor de tutun, iar eu, descingând sabia, m-am apucat de hârtie de țigară. Mai mare păcăleală nici că se poate*”³⁵³³.

Într-adevăr, mai mare păcăleală nu se putea. Afacerea cu fabricarea foiței de țigară a eșuat în pofida gălăgioasei reclame „Ori fumați hârtia Creangă, ori dați dracului tutunul !”. Încercarea de a amesteca literatura cu comerțul prin tipărirea pe pachetelele cu foi de țigară a fotografiilor și extraselor din operele clasicilor români, și tentativa de atragere a dăscălimii în vânzarea „ierbii dracului” n-au avut sorți de izbândă.

Nici administrarea cofetăriei și plăcintăriei, nici „cozonacii moldovenești” sau ceaiul „Pax”, nici Casinoul de vară din Constanța, nici comerțul cu bragă nu l-au ajutat pe Constantin Creangă să iasă din marasmul în care intrase după ieșirea din armată.

Ba, mai mult decât atât, toate nereușitele sale în afaceri au avut consecințe grave asupra familiei. În 1904, soția lui, acum mamă a patru copii, nu mai suportă situația și solicită divorțul³⁶³⁴. Despărțirea efectivă a celor doi se produce abia peste doi ani. Olga se recăsătorește cu Grigore Stegaru, vechiul partener de afaceri al fostului soț. Constantin Creangă își reface pentru scurt timp viața de familist cu o oarecare Nonia cu care nu a avut copii, deși aceasta i-a cerut pensie alimentară după despărțire³⁷³⁵. Își încearcă norocul în politică candidând la 18 februarie 1911, pentru Camera Deputaților, la un colegiu din județul Neamț, dar fără succes așa cum se întâmplase și mai înainte la Fălciu.

Îndeletnicirile publicistice, căci de cele literare nu poate fi vorba, ale fiului marelui povestitor constituie un subiect de care nu merită să ne ocupăm, pentru că , din acest punct de vedere, așchia a sărit mult prea departe de trunchi.

După demisia sa din rândul cadrelor active ale armatei, Constantin Creangă a fost în evidența Regimentului de infanterie „Mihai Viteazul” No 6, cu gradul de

---

³⁴ Nicolae Țimiraș, *op. cit.*, p. 262.

³⁵ Constantin I. Creangă, *Lupta pentru existență*, București, Tipografia Al. Lefteriu & C. Ispășescu, Str. Academiei No 30, 1896, p. 41-42.

³⁶ Despre afacerile comerciale ale lui Constantin Creangă, vezi pe larg, Ionuț Stănescu, Fiul lui Ion Creangă, căpitanul care a părăsit armata pentru a se înrola în marile războaie ale comerțului cu lucruri mărunte, „Jurnalul Național”, 6 octombrie 2011).

³⁷ G. Călinescu, *op. cit.*, p. 181.

căpitan în rezervă, dar nu a participat la nicio concentrare până la mobilizarea care a precedat intrarea României în cel de-al Doilea Război Balcanic. Astfel, la 23 Iunie 1913, căpitanul Constantin I. Creangă este încadrat la Regimentul 80 infanterie rezervă, în funcția de comandant al companiei a 8-a.

La vârsta de 53 ani, călit în lupta pentru existență, a ajuns în sfârșit la maturitate deplină.

Participă la campania din Bulgaria din vara anului 1913, la sfârșitul căreia primește aprecieri elogioase din partea superiorilor cu privire la modul ireproșabil în care și-a instruit și condus subordonații. Foaia calificativă a căpitanului Constantin Creangă, întocmită pentru perioada 23 Iunie-31 August 1913, evidențiază starea bună de sănătate, fizicul plăcut, rezistența, vioiciunea, educația militară distinsă, inteligența, tactul cu care și-a condus compania. „*Pentru dragostea ce are pentru soldat, pentru serviciile ce real a adus corpului – scrie comandantul de regiment – căpitanul Creangă ar merita să fie înălțat la gradul de maior*”, iar Comandantul Brigăzii 33 infanterie, generalul George Solacolu susține propunerea și consideră că ar trebui „*a i se da ca o recompensă bine meritată și decorația Ordinul «Coroana României» cl V-a*”³⁸³⁶. La finele anului, este decorat cu medalia „Avântul Țării”.

Sub aceste auspicii, a început ultima parte a carierei militare a lui Constantin Creangă. De data aceasta, a pășit cu dreptul.

După demobilizare, căpitanul Creangă revine, ca ofițer de rezervă, în structura Regimentului „Mihai Viteazul” No 6. Nu susținuse examenul de maior ceea ce era un impediment pentru soluționarea propunerii de înaintare în grad, dar comandantul Brigăzii 8 infanterie insistă să fie avansat și decorat.

Prin Înaltul Decret Regal No 2087, căpitanul în rezervă Creangă Constantin este înaintat la gradul de maior în rezervă, la 10 Mai 1914.

Prezent la concentrarea din 1914 în cadrul Regimentului 46 infanterie, a fost numit la comanda Batalionului III. Și de data aceasta foaia calificativă abundă în aprecieri elogioase asupra activităților desfășurate. Se releva faptul că deși e retras demult din rândul ofițerilor activi, maiorul rez Constantin Creangă este încă destul de apt pentru serviciul militar, este energic și hotărât, s-a pus la curent cu regulamentele militare, a comandat efectiv Batalionul III în toate exercițiile la care a luat parte, remarcându-se – țineți-vă bine – prin „*darul ce are de a-și apropia soldatul*”. Câtă diferență față de caracterizarea de la început de carieră când era acuzat că își maltrata subordonații ! Se reînnoiește propunerea de a fi decorat cu „Coroana României”³⁹⁷.

La 24 noiembrie 1914, maiorul rez Constantin Creangă este „chemat în activitate până la noi ordine” în cadrul Regimentului „Mihai Viteazul” Nr 6 și numit la comanda Batalionului III unde își dovedește calitățile de militar desăvârșit. Foaia calificativă de la finele anului 1915 în care semnează comandantul de regiment, comandantul Brigăzii 8 Infanterie și cel al Diviziei IV Infanterie reprezintă un portret

---

³⁸ *Memoriul*, fila 18.

³⁹ *Ibidem*, fila 20.

complet al personalității maiorului rez Constantin Creangă, ajuns la vârsta deplinei maturități, sperăm portretul veridic al unui om care ar fi meritat să aibă o carieră militară strălucită, așa cum au avut mulți din camarazii săi. Redăm câteva extrase semnificative: „*Ofițer inteligent, ambițios, cu dorința de a se distinge și manifestă dragostea sa pentru soldat și pentru cariera armelor, a lucrat cu hotărâre și pricepere și a asimilat în timp scurt cunoștințele profesionale necesare gradului său și arta de a conduce și comanda în variatele situațiuni și exerciții. Însușiri sufletești prea bune, ținută militară, inteligență sprijinită de aleasă cultură generală, darul de a ști să vorbească trupeii sânt calități reale care i-au înlesnit să aibă ascendent și autoritate morală asupra subordonaților. Bună educațiune și disciplină din convingere. Iubește și se îngrijește de soldat*” (Comandantul Regimentului „Mihai Viteazul Nr 6, colonel Mladian).

„*Ofițer inimos, a știut să sădească și în inimile ofițerilor și soldaților dragoste pentru armată și avântul pentru sacrificiu*” (comandantul Brigăzii 8 infanterie, general Ion Dragalina).

„*Este foarte inteligent, cu multă inimă și foarte devotat serviciului. Mențin propunerea făcută a i se acorda Ordinul «Coroana României» cl V-a* (comandantul Diviziei IV, general Th. Gheorghiu)⁴⁰³⁸.

Cu aceste calități a intrat maiorul rez. Creangă în înțeleștările primei campanii a armatei române din Războiul de Întregire a Neamului. Pe cât de entuziasmat o fi fost fiul lui Ion Creangă de avântul inițial al batalioanelor românești pe frontul din Carpați, pe atât de mâhnit era la sfârșitul lunii septembrie 1916 când trupele române se retrăgeau dinspre Brașov, Prejmer, Întorsura Buzăului, valea Bâscăi Mici către Nehoiu. Moartea îl urmărea. Acoperit de pământ în urma unei explozii unui obuz inamic, a fost salvat în grabă de către ostașii săi³⁹. La postul de comandă al batalionului său din Regimentul 83 infanterie, maiorul Creangă, blazat, se întreba ce caută el aici, „om bătrân și nepriceput”, aici unde „este adevărată moarte de om” și luase hotărârea: „Măine o iau din loc, frățioare !”⁴¹⁴⁰.

La 15 octombrie 1917, maiorul Creangă a fost numit comandantul Regimentului 8 vânători, partea sedentară. Avea 57 de ani și era bolnav⁴²⁴¹.

Marcat de ororile războiului, cu o sănătate șubredă, cu o suferință cronică de rinichi, maiorul Constantin Creangă se stinge din viață, în martie 1918, la Spitalul Sf Spiridon din Iași. Gradul de locotenent-colonel și decorația promisă i-au fost acordate post-mortem. A fost înmormântat la cimitirul „Eternitatea” din Iași în apropierea iubitului său părinte.

Scrie Jean Bart: „Sărac a murit căpitanul Creangă ca și tatăl lui. Nu moștenise decât o bogată imaginație.”⁴³⁴².

---

⁴⁰ *Ibidem*, fila 21.

⁴¹ Nicolae Țimiraș, *op. cit.*, p. 268.

⁴² Vasile Scârneci, *Viața și moartea în linia întâi. Jurnal și însemnări de război. 1916-1920, 1941-1943*, Editura Militară, București, 2012, p. 42.

⁴³ *Memoriul*, fila 14.

La fel ca și în cazul tatălui său, data nașterii lui Constantin Creangă stârnește controverse. Pentru că fiul povestitorului humuleștean are o dată de naștere oficială – 19 decembrie 1860 – consemnată de *Mărturia de naștere și botez*⁴⁴⁴³ din 12 Martie 1863, semnată de iconomul I. Anastasiu, și mărturisită chiar de el, „fiind eu născut ca neoamenii, la 19 decembrie 1860, în ajunul Sfântului Ignat, când se taie porcii”⁴⁵⁴⁴, și alta oficioasă – 15 sau 20 Martie 1859 – înscrisă în toate documentele militare referitoare la parcursul său ca ofițer în oștirea română. Are cariera militară împărțită în două: prima de elev al Școlii fiilor de militari, al Școlii Militare de Infanterie și Cavalerie și de ofițer activ (1872 – 1892) și a doua de ofițer în rezervă (1892 – 1918), prezent cu regularitate la concentrări după 1913 și chiar participant la campanii militare. A renunțat la cariera de ofițer activ convins fiind că nu era făcut pentru asta, așa cum avea să declare mai târziu: „Bine am făcut de am părăsit oștirea pentru că tot nu făceam eu vreo brânză mare întrânsa”⁴⁶⁴⁵.

În ce ne privește, credem că firea sa aventuroasă, idealismul său, păcatele tinereții, tentația spre o îmbogățire rapidă, dar și neșansa au fost piedici serioase în calea accederii lui spre o ierarhie militară superioară.

Dintre cei patru fii ai lui Constantin Creangă – Letiția, Horia, Silvia și Ion – doar băieții au avut tangență cu armata. Pentru ei, cariera militară nu a fost o profesie, ci o obligație. Horia Creangă, născut la 20 iulie 1892, în București, s-a înscris în 1913 la Școala Superioară de Arhitectură. În paralel își satisface serviciul militar în sistemul cu termen redus, astfel că la intrarea României în Războiul de Întregire a Neamului, era deja sublocotenent de rezervă. La intrarea României în Războiul de Întregire, Horia Creangă pleacă pe front și participă la ofensiva trupelor române în Transilvania. Specializat, ca și tatăl său, în arma geniului, sublocotenentul este comandantul unui pluton de pionieri. La sfârșitul lunii octombrie 1916, subunitatea sa îndeplinea o misiune de tăiere a sârmei ghimpate pentru pregătirea asaltului infanteriei, în apropierea podului de peste Olt de lângă Făgăraș.

Un comunicat oficial din 19 Octombrie st.v. înștiințează că pe Frontul de Sud „situația e neschimbată”, dar se înregistrează următoarele pierderi: morți – 4 ofițeri, 10 trupă și 39 soldați; răniți – 39 ofițeri, 6 trupă, 34 sergenți, 56 caporali și 353 soldați; dispăruți: 3 sublocotenenți, 3 sergenți, 10 caporali și 60 soldați. Între cei dispăruți era și „sublocotenentul rez Horia Creangă din Batalionul 2 pionieri”⁴⁷⁴⁶. De fapt, în tumultul puternicii ofensive declanșate de inamic, Horia Creangă a fost luat prizonier în zona Șercaia. De aici a fost transportat în Germania și internat în lagărul de prizonieri de la Stralsund de pe insula Danholm din Marea Baltică. Tot aici s-au mai

---

⁴⁴ Jean Bart, *Ion Creangă*, în *Amintiri despre Ion Creangă*, antologie și note de Ion Popescu-Sireteanu, Editura Junimea, Iași, 1981, p. 170.

⁴⁵ Arhivele Statului Iași, fond *Mitropolia Modovei și Sucevei*, dosar Atestații mitricale, nr. 43/1865, vol. 6 în *Ion Creangă*. Documente, ediție îngrijită și studiu introductiv de Gheorghe Ungureanu, Editura pentru literatură, 1964, p. 125.

⁴⁶ Constantin I. Creangă, *Lupta pentru existență...*, p. 41.

⁴⁷ *Ibidem.*, p. 40.

aflat și alți intelectuali români ca scriitorii D. Nanu, Gheorghe Brăescu, Eugen Todie, Horia Furtună, Titus Hotnog, Cezar T. Stoika⁴⁸⁴⁷, inginerul Cristea Mateescu ș.a. Din mărturiile unor supraviețuitori, rezultă că regimul de captivitate de la Stralsund era foarte dur ceea ce l-a făcut pe viitorul mare arhitect român să afirme că acolo i s-a făcut „scârbă de omenire”⁴⁹⁴⁸.

Așa-zisa carieră militară a lui Horia Creangă ia sfârșit odată cu repatrierea din 1918. Își reia studiile și, alături de fratele său Ion, de viitoarea soție, Lucia Dumbrăveanu și alți colegi, urmează cursurile la L’Ecole de Beaux Arts din Paris. Adevărata carieră a lui Horia a fost arhitectura, el fiind liderul unei generații strălucite de arhitecți români din perioada interbelică. S-a stins din viață, la 1 August 1943, în celebrul spital AKH din Viena, în urma unei complicații renale, ca și tatăl său.

Ion (1898-1931), al doilea fiu al lui C.I. Creangă, a absolvit tot arhitectura, a fost, ca și fratele său, sublocotenent de rezervă, dar la un regiment de artilerie. Un grav accident de automobil a pus capăt vieții unui tânăr arhitect care călca pe urmele fratelui său.

Letiția, fiica cea mai mare a lui Constantin s-a născut în 1888. S-a căsătorit cu gazetarul Nicolae Țimiraș care, ulterior, a practicat avocatura. Unicul lor fiu, Nicușor Țimiraș (1912-1996) a fost diplomat.

Silvia, născută în 1894, s-a căsătorit în anul 1920 cu Gheorghe Constantinescu, a decedat în 1940 și e înmormântată la cimitirul Bellu.

În familia arhitecților Horia Creangă și Lucia Dumbrăveanu, s-a născut Michaela, în 1923, la Versailles. Întrucât părinții s-au despărțit, Michaela a fost crescută de mătușa ei, Letiția, fiind adoptată în familia Țimiraș. S-a înscris la facultatea de arhitectură din Roma, dar după moartea tatălui ei, a revenit în București unde l-a cunoscut pe viitorul soț, atunci sublocotenentul de artilerie antiaeriană, Constantin Mihăescu. Așa se face că unica strănepoată a lui Ion Creangă și-a legat viața de un militar de carieră, o carieră însă, plină de dramatism. Am avut fericirea să stau de vorbă cu acești oameni minunați care își trăiesc bătrânețile, singuri, într-un apartament din București. Cei doi copii ai lor au emigrat în SUA, după ce au absolvit studiile superioare în România. Așa au ajuns urmașii direcți ai scriitorului humuleștean să trăiască astăzi, dincolo de Ocean.

Constantin Mihăescu, născut la 12 decembrie 1920, absolvent al Școlii Militare de Ofițeri de Artilerie Antiaeriană, la 10 mai 1941, comandant de baterie trageri în Regimentul 1 Art. AA, participă la campania din Est a celui de-al Doilea Război Mondial, este rănit în bătălia de la Stalingrad și detașat la Comandamentul Apărării Antiaeriene a Capitalei. La 1 mai 1944 a fost înaintat locotenent, iar după încheierea războiului a ocupat funcții în școli militare și centre de instrucție de artilerie antiaeriană. Avansat căpitan în 1947, urmează cursurile Academiei militare în perioada 1949-1951 la absolvirea căreia e înaintat la gradul de maior. În 1959 era

---

⁴⁸ „Monitorul Oastei” din 24 Octombrie 1916, p.1209.

⁴⁹ www.crispedia.ro

locotenent-colonel și șef de stat major al Diviziei 4 Artilerie Antiaeriană Mixtă, la Târgu Jiu, autor a numeroase inovații în domeniul optimizării instrucției tragerilor antiaeriene. În același an e arestat și condamnat la 17 ani de închisoare de către autoritățile regimului comunist pentru fapte considerate atunci „infracțiuni de uneltire contra ordinii sociale”. Craiova, Oradea, Gherla, Periprava, Galați, Jilava, Văcărești sunt „garnizoanele” care l-au găzduit pe Constantin Mihăescu – era degradat militar – până în 1964 când a fost eliberat.

Cum a supraviețuit Michaela Creangă-Mihăescu cu cei doi copii, în acest timp ? S-a angajat ca muncitoare necalificată la descărcat vagoanele cu bușteni în gara Vădeni de lângă Târgu Jiu ! Soțul ei, fostul șef de stat major de divizie a ocupat, după ieșirea din pușcărie, funcția de șef al vidanjorilor la Întreprinderea Canal-Apă București (ICAB) ! Avea doar atestatul de inginer !

La 13 martie 1969, Tribunalul Militar București constată că „fapta pentru care a fost condamnat Constantin Mihăescu nu a existat”⁵⁰⁴⁹.

Reprimit în armată și înaintat la gradul de colonel, este încadrat la Secția studii și regulamente din Comandamentul Infanteriei și Tancurilor de unde se pensionează în 1977. Și cu aceasta cariera militară a lui Constantin Mihăescu nu s-a încheiat. Ea a continuat în 1990 când a fost rechemat în activitate, avansat la gradul de general de brigadă și numit pentru scurt timp la comanda Apărării Civile.

În prezent, soțul strănepotei lui Ion Creangă este general de armată (ret) și are planuri mărețe privind îmbogățirea patrimoniului Casei memoriale „Ion Creangă” din Humulești, corectarea și completarea arborelui genealogic al marelui povestitor.

Dacă pe trunchiul principal al rămurosului arbore, am identificat carierele militare prezentate mai sus, pe trunchiurile secundare ale neamului Creangă din Pipirig, reunit cu cel al lui Apetriei din Humulești, au crescut și cresc roade bogate reprezentând profesii diverse: slujitori ai bisericii, militari, profesori, avocați, funcționari, dar mai ales oameni gospodari care duc mai departe faima celor de odinioară și păstrează în sufletul lor duhul lui Ion Creangă.

Bibliografie selectivă

Arhivele Statului, Iași, dosar nr. 117/1866, fila 3

Arhivele Statului Iași, fond Mitropolia Modovei și Sucevei, dosar Atestații mitricale, nr. 43/1865, vol. 6 Serviciul Istoric al Armatei, *Memoriul lui Constantin Creangă* (în continuare, *Memoriul*), fila 3.

Ion Creangă. Documente, ediție îngrijită și studiu introductiv de Gheorghe Ungureanu, Editura pentru literatură, 1964.

„Anuarul armatei române pe anul 1881”, București, Editura Ministerului de Resbel, 1881.

„Monitorul Oastei” nr 19 din 4 sept 1877; nr 22 din 28 Sept. 1878; nr 12 din 28 iulie 1879; nr 21 din 22 Iulie 1880; nr 8 din 14 martie 1886; nr.43 din 16 Decembrie 1886; nr 2 din 17 Ianuarie 1887; 24 Octombrie 1916;

Bart, Jean, *Ion Creangă*, în *Amintiri despre Ion Creangă*, antologie și note de Ion Popescu-Sireteanu, Editura Junimea, Iași, 1981.

---

⁵⁰ Radu Patrulius, Horia Creangă. Omul și opera, Editura Tehnică, București, 1980, p. 12-14.

Bogdan, N. A., *Ion Creangă, povestitorul popular*, în *Amintiri despre Ion Creangă*, antologie și note de Ion Popescu-Sireteanu, Editura Junimea, Iași, 1981.

Bratu, Savin, *Ion Creangă*, Editura Tineretului, București, 1968.

Călinescu, G., *Ion Creangă (Viața și opera)*, Editura Eminescu, București, 1975.

Creangă, Constantin I., *Domnița Maria și copilul de casă*, București, 1905.

Creangă, Constantin I., *Lupta pentru existență*, București, Tipografia Al. Lefteriu & C. Ispășescu, Str. Academiei No 30, 1896.

Cristea, Valeriu, *Despre Creangă*, Editura Eminescu, 1994.

Furtună, Dumitru, *Cuvinte și mărturii despre Ion Creangă*, Ediție, prefață și note de Gheorghe Macarie și Manuela Macarie, Editura Junimea, Iași, 1990.

Istoria militară a poporului român, vol IV, Editura Militară, București, 1987.

Predescu, Lucian, *Ioan Creangă. Viața și opera*, Editura «Bucovina» I. E. Torouțiu, București, 1932.

Parascan, Constantin, *Ion Creangă – Măștile inocenței (Viața și opera)*, Editura Junimea, 200.

Patrulus, Radu, *Horia Creangă. Omul și opera*, Editura Tehnică, București, 1980.

Stănescu, Ionuț, *Fiul lui Ion Creangă, căpitanul care a părăsit armata pentru a se înrola în marile războaie ale comerțului cu lucruri mărunte*, “Jurnalul Național”, 6 octombrie 2011).

Scârnci, Vasile, *Viața și moartea în linia întâi. Jurnal și însemnări de război. 1916-1920, 1941-1943*, Editura Militară, București, 2012.

Țimiraș, Nicolae, *Ioan Creangă după documente vechi, însemnări și mărturii inedite, cu numeroase reproduceri de autografe, portrete și vederi*, Editura «Bucovina» I.E. Torouțiu, 1933.

[www.crispedia.ro](http://romaniaforum.info/board3-marina-romana-romanian-navy/board140-marina-militara-romana-pina-la-1945)
<http://romaniaforum.info/board3-marina-romana-romanian-navy/board140-marina-militara-romana-pina-la-1945>